

СОРТОВИВЧЕННЯ, ЕКСПЕРТИЗА ТА МЕТОДИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ СОРТІВ РОСЛИН

УДК: 633.12: 631.526.3

Вільчинська Л.А.*, **Городиська О.П.**

*Подільський державний аграрно-технічний університет, вул. Шевченка, 13,
м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32300, Україна*

* e-mail: rsn@pdatu.edu.ua

РЕЗУЛЬТАТИ ДЕРЖАВНОГО СОРТОВИПРОБУВАННЯ СОРТУ ГРЕЧКИ 'КАМ'ЯНЧАНКА'

У сучасному землеробстві сорт – це найдоступніший і найефективніший спосіб збільшення виробництва продукції всіх культур. Сорт – це унікальний засіб виробництва, який в результаті закладених у ньому генетичних властивостей впродовж тривалого часу забезпечує вищу продуктивність, якість, екологічну безпечність фактично без додаткових витрат енергетичних та інших ресурсів.

Гречка – цінна круп'яна культура з безвідходною технологією виробництва. Унікальні біохімічні властивості культури визначають її як цінну харчову, страхову, агротехнічну і культуру для медоносного конвеєра. Багаторічний досвід (більше 45 років), колекція роду Гречкових *Fagorugum Mill*, наявні в ПДАТУ, дозволили створити селекціонерам понад 45 сортів гречки.

Селекціонерами ПДАТУ кандидатами с.-г. наук Вільчинською Л.А., і Гаврилянчиком Р.Ю., Городиською О.П., аспірантом Камінною О.О. методом гібридизації сортів 'Казанська крупноплідна' на 'Роксолану' було створено новий сорт гречки 'Кам'янчанка'. Створення, вивчення, оцінку, розмноження і передачу до Державного сортовипробування нового сорту проведено відповідно до загальноприйнятої методики Державного сортовипробування. Сорт 'Кам'янчанка' передано до Українського інституту експертизи сортів рослин 2016 року. Заявник нового сорту 'Кам'янчанка' – Подільський державний аграрно-технічний університет. № заявки 16008001. Результати наших попередніх досліджень свідчать про те, що тривалість вегетаційного періоду ново-

го сорту складає 87-90 діб. Коротка характеристика нового сорту: час початку цвітіння сорту середній, рослини середньої висоти, квіти білі, крупні, стебло з середньою кількістю вузлів, час досягання у рослини середній, насіння має темно-коричневе забарвлення шкірки. Новий сорт гречки 'Кам'янчанка' характеризується покращеними біометричними, урожайними і технологічними показниками якості зерна у порівнянні з умовним сортом-стандартом 'Українка'. Попередні результати польових досліджень кваліфікаційної експертизи за 2017 рік на придатність до поширення (ПСП) наступні (для зони Лісостепу):

- середній урожай (ц/га) – 20,0; в умовного стандарту – 18,3;
- висота рослини, см – 119,5; у стандарту – 104,8;
- маса 1000 насінин (г) – 30,7; у стандарту – 27,0;
- стійкість б. до: вилягання – 8,0; осипання – 7,3; засухи – 8,5;
- днів до досягання – 99;
- стійкість до хвороб і шкідників, б.: борошниста роса – 8,8; плямистість бактеріальна – 8,8; пероноспороз – 8,8; гречкової блішки – 9,0;
- придатність до механізованого збирання – 8,5 б.

За попередніми висновками сорт гречки 'Кам'янчанка' перевищує усереднену врожайність сортів, що пройшли державну реєстрацію за п'ять попередніх років в зоні Лісостепу.

Аналіз результатів польових досліджень на відмінність, однорідність і стабільність (далі – ВОС) даного сорту 2017 року показав, що його однорідність знаходиться в межах норми.

Державне випробування на ПСП і ВОС нового сорту гречки 'Кам'янчанка' буде продовжено 2018 року.

УДК 631.544.4:582.916.61

Гаврись І.Л.

*Національний університет біоресурсів і природокористування України, вул. Героїв Оборони, 13, м. Київ, 03041, Україна
e-mail: havris@ukr.net*

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СОРТІВ ШЛЮМБЕРГЕРИ ЗА ВИРОЩУВАННЯ У ЗИМОВИХ ТЕПЛИЦЯХ

Шлюмбергера – невибаглива і широкопоширена ампельна рослина. В народі її називають декабрист, тому що перші квітки з'являються у грудні, а також різдвяний кактус, бо рослина квітує під час святкування Різдва. У продажу шлюмбергера фігурує і під назвою зигокактус та епіфіллом. Цініться шлюмбергера за невибагливість та рясне цвітіння у найхолоднішу пору року.

Метою наших досліджень було провести дорошування живців шлюмбергери у скляних теплицях та порівняти морфо-біологічні